

door MUSKENS ten aanzien van diens opvattingen te zijn overtuigd, tegen één der argumenten ten voordeele van het stelsel aangevoerd, moet ik met den meesten nadruk opkomen. Ik ben leider voor een dienst voor eerste hulp, door het samengaan van eenige veel risico gevende bedrijven in Zuid-Limburg in het leven geroepen, ten behoeve waarvan bijzondere artsen zijn aangesteld. Het is slechts denkbaar, dat MUSKENS bij zijn aanwijzing van het onvolkomene van een dergelijke organisatie, dezen dienst op het oog heeft. Welnu, het zal den lezer niet zijn ontgaan, dat in een dergelijk stelsel, alleen reeds de mogelijkheid van het dagelijks gedurende eenige uren beschikbaar zijn van een arts aan ieder etablissement, de waarschijnlijkheid tegen zich heeft. Groot-industrieelen zijn niet gewoon ambtenaren in hun dienst eenige uren te laten werken en verder te laten lanterfantten. Onder één der vele voordeelen van dezen dienst kwam op de eerste plaats naar voren, dat *ten alle tijde*, zoowel bij dag als bij nacht en onder iedere omstandigheid, een arts beschikbaar zou zijn, die vertrouwd met de geheele eerste-hulpverlening, in de routine van het bedrijf ingeleefd, in volledige en voortdurende samenwerking met zijn hulppersoneel, het hoofd zou kunnen bieden aan alle moeilijkheden, die de eerste-hulpverlening onder alle denkbare voorwaarden oplevert. De ervaring heeft geleerd, dat dit stelsel niet alleen doelmatig was, maar ook het eenig mogelijke; het heeft de uitspraak van oningewijde beoordeelaars niet afgewacht, maar door zijn uitkomsten zijn juistheid bewezen en zijn voortbestaan verzekerd. Indien iets „duidelijk bleek”, dan is het dus dit, dat MUSKENS binnen den kring zijner beschouwingen een zaak heeft betrokken, waarvan hij ten eenenmale onkundig is; en hij moet dit zijn, omdat hij zich noch van de organisatie van den geneeskundigen ongevallendienst der mijnen, noch van zijn uitkomsten heeft op de hoogte gesteld.

Heerlen, 23 Februari 1920.

A. H. VOSSENAAR.

DE ZIEKTEWET EN DE ZIEKENFONDSEN.

Het heeft verschillenden leden van den Utrechtschen Kring bevreed, dat er geen stemmen opgaan tegen het bodestelsel bij de ziekenfondsen. Wij weten toch, dat de invloed van den bode op de keuze van den arts bij den verzekerde niet te onderschatten is. Alhoewel wij hier bij alle fondsen vrije-artsenkeuze hebben, zien wij in de praktijk, dat bij het eene fonds een arts van die kleur overweegt, bij het andere een van bepaalde politieke richting. Alhoewel het ieder vrij staat zijn eigen arts te kiezen, als de bode er voor zorgt met zijn: „geef mij het boekje maar mede, ik zal wel voor een goeden dokter voor je zorgen,” is de vrije-artsenkeus niets dan een leus geworden. En zoo gaat het in het dagelijksche leven. Niet de arts, die dichtbij woont, maar die het minst lastig is voor den bode, wordt er in geholpen. Daarom roepen wij de artsen op, om tegen dit bodestelsel op te trekken, voordat het te laat is. Collega's laten wij in onzen arbeid niet afhankelijk worden van tusschenpersonen, die met ons en ons werk niets uitstaande hebben!

Het mooiste zou zijn om alle fondsen op te heffen, en de administratie van de ziekteverzorging te doen gaan over een lichaam als den Raad van Arbeid. Een ieder wordt door dit lichaam ingeschreven bij den arts zijner keuze, en de arts controleert op de premiekaart, als zijn hulp ingeroepen wordt, of de patiënt de noodige zegels geplakt heeft, zooals wij nu de contributiekaart controleeren.

Zou de minister dit niet willen aanvaarden, ofschoon dit in de praktijk zeer wel uitvoerbaar is, dan zou misschien boven de fondsen, die alleen te zorgen hebben voor de contributie's, een centraal lichaam geplaatst kunnen worden, belast met de in- en overschrijvingen, waar iedere verzekerde zich vervoegt, als hij lid van een fonds wil worden, of van arts wil veranderen.

Laat het hoofdbestuur nog eens overleggen en invloed uitoefenen op de staatscommissie, voordat het te laat is; en mocht het reeds te laat zijn, dan zou de minister misschien nog wel te overtuigen zijn, dat alleen met een radicale verandering van het fondsstelsel, de vrije-artsen-keuze inderdaad behouden blijft, hetgeen niet alleen voor ons

van gewicht is, maar ook voor de geneeskundige verzorging van ons volk. Mocht een onzer een ander stelsel weten zonder zegels en met behoud der fondsen, hij openbare dit zoo spoedig mogelijk; het is kort dag in dezen.

Utrecht, 22 Februari 1920.

G. F. GEZELLE MEERBURG.

KREOSOOT EN GRIEP.

Het stukje van collega H. B. L. VOS noemt het Kreosoot, als geneesmiddel bij griep. Dit klopt geheel met een mededeeling in de *British Medical Journal*, welke ik verleden jaar in dit *Tijdschrift* mocht refereeren. Aangezien wij in Amsterdam (voor de derde maal, welke thans scheepsrecht behoort te zijn) weer midden in de griep zitten, daar lijkt een herhaling misschien niet ongewenscht. De schrijver gaf het onderstaande recept al tien jaren lang bij influenza en longontsteking en had nog nooit een sterfgeval te betreuen. De eenige patiënt, die hij verloor, had het drankje niet gekregen:

Kreosoti.....	2
Jodet. kalic.	4
Spir. vin. rect.	8
Extr. liquir. liq.	12
Aq. (inf. digitalis).....	180
S. alle drie uur een lepel op melk.	

Het oorspronkelijke luidde: aquae : 180. In gevallen van meer ernstigen aard, waarbij vooral pols en algemeene toestand zich dreigend lieten aanzien, gevoel ik mij veel geruster, door in plaats van aq. : 180 te geven: infus. digitalis 180. Mijn ervaring met het middel kan niet anders dan zeer gunstig genoemd worden. In alle gevallen met koorts en hoesten gaf ik het en mocht geen doode betreuen. Ik geloof, dat een algemeene, *vroegtijdige* toepassing van het middel aanbeveling verdient. De menschen vinden het allernaangenaamst smaken, maar met wat drang en wat melk gebruiken zij het toch allen.

Amsterdam, 22 Februari 1920.

B. PREMSELA.

WAARSCHUWING.

Misschien kunnen andere collegae hun voordeel doen met de volgende allernaangenaamste ervaring, die mij zoo juist overkomen is:

Op mijn spreekuur komt een „als heer gekleed persoon” (zou men in het politiebericht schrijven), geeft als naam op DE JONG en als woonplaats Utrecht, Zoodra hij zit, begint hij te vertellen kort bij kas te zijn en vraagt f,100.— ter leen. Op mijn zeer natuurlijke weigering zegt hij: „Nu ja, als ik dat geld niet onmiddellijk krijg, dan zal ik overal verspreiden, dat u mij hebt willen gebruiken voor homosexueele handelingen”. Ik heb den man de deur uitgegooid (wat niet gemakkelijk was) en de politie in kennis gesteld.

Collegae waarschuw ik voor dit individu. Hij zal ongeveer 1.60-1.65 M. lang zijn, heeft het Joodsche rastype, beginnend snorretje, is naar schatting 25 jaar oud, heeft zwarte oogen, spreekt Nederlandsch met een kenmerkend Amsterdamsch accent.

Den Haag, 18 Februari 1920.

J. KOOPMAN.

GENEESHEER-GEMEENTE-AMBTENAAR.

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van collega DE VRIES op blz. 658 het volgende:

Tusschen een benoeming als gemeente-ambtenaar voor vast of voor een bepaald tijdvak is voorloopig nog niet een beslissend onderscheid. Want er kan nog gedaan worden, zooals het gemeentebestuur van Gouda deed: er wordt een verandering in de instructie gemaakt, gezegd, dat daardoor de betrekking is opgeheven, en de geneesheer